

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

Письмові завдання зазвичай вимагають від студента написання есе на задану тему або на підтримку чи спростування тези, а також листа-пропозиції, доповіді, огляду, формального або неформального листа та ін. Викладач може організовуючи роботу над помилками, подаючи ключові стратегії до написання кожного виду письмової роботи на онлайн-занятті за допомогою цифрової дошки Whiteboard.

V. Говоріння (Speaking).

У процесі навчання ІМПС студент повинен опанувати навички впевненої комунікації стосовно професійної сфери та сфери інтересів, висловлення думок на абстрактні, культурні теми, такі як фільми, книги, музика тощо.

Викладач та студенти можуть спілкуватися у відеоконференції з увімкненою камерою, бачити один одного та реакцію співрозмовника. Є можливість застосовувати практично всі види завдань на говоріння: запитання на загальні та особисті теми згідно тематичного плану, опис ілюстрацій з порівнянням, монологічне та діалогічне висловлювання на задану тему або ситуацію тощо.

Висновки. У роботі проаналізовано існуючі інструменти корпоративної платформи MS Teams та розроблено комплекс методів, прийомів та засобів з екстраполяцією на класичні, щодо розвитку навичок різних видів мовленнєвої діяльності (Listening, Reading and Use of English, Writing, Speaking) у процесі викладання ІМПС студентам медичних спеціальностей закладів вищої освіти із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Перспективами подальшої роботи є вдосконалення методики викладання ІМПС у ЗДМУ з урахуванням усіх можливих засобів MS Teams та додаткове використання інших інтерактивних технологій при впровадженні змішаної форми навчання. Нагальним у перспективі є вирішення питання оцінювання студентів з дотриманням принципів академічної доброчесності.

MS TEAMS-ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНЕ ІНТЕРАКТИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ІІІ ОСВІТНЬОМУ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЗДМУ

Сазанович Л.В.

Ключові слова: іноземна мова, ІІІ освітній рівень, змішана форма навчання, MS Teams, відеоконференція

Навчання здобувачів ІІІ освітнього рівня здійснюється відповідно до Освітньо-наукових програм зі спеціальностей ухвалених Вченою радою ЗДМУ та Робочої програми нормативної дисципліни "Upper-Intermediate-Advanced" розробленої на кафедрі іноземних мов.

Загальна мета навчання полягає у підготовці висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної діяльності та розв'язання актуальних проблем в галузі знань 22 Охорона здоров'я зі спеціальностей: 221 Стоматологія, 222 Медицина, 226 Фармація, промислова фармація та 228 Педіатрія.

Викладачі кафедри іноземних мов убачають своє першочергове завдання у розвитку наступних компетентностей у майбутнього доктора філософії: здатності до іншомовного спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті; здатності до застосування іноземної мови під час професійної діяльності на робочому місці, в адміністративних закладах охорони здоров'я та університетських лікарнях в іншомовному середовищі; здатності до проведення наукових досліджень, розуміння іншомовної оригінальної літератури на медичну тематику, інтерпретації змісту загальнонаукової літератури іноземною мовою.

Для досягнення поставленої мети, освітня підготовка докторів філософії ґрунтується на використанні комплексу методів навчання, які набули нової інтерпретації в умовах здійснення освітнього процесу за змішаною формою навчання.

Починаючи з весни 2020 року, після введення карантинних обмежень для протидії COVID-19, навчальний процес у ЗДМУ відбувається з активним використанням хмарних сервісів с, а саме Teams, що дозволяє активно використовувати узвичаєні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності у інтерактивному середовищі. “Сервіс MS Teams – це універсальна програма для колективної роботи, яка дозволяє забезпечити комунікацію зі студентами в режимі реального часу, проводити онлайн-заняття, пропонувати студентам завдання для виконання та здійснювати поточний контроль знань студентів за допомогою завдань чи тестів – усе в одному розташуванні [1, с].

Традиційно, методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності розподіляють на словесні (розповідь, бесіда, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження) та практичні (виконання практичних завдань, створення презентацій). Змішаною формою навчання передбачається синхронний онлайн режим проведення заняття на основі MS Teams з повною візуалізацією всіх етапів заняття, як-от: перевірка присутніх, перевірка домашнього завдання, пояснення нового матеріалу, актуалізація нового матеріалу, виставлення та коментування оцінок, домашня робота. Все вищевикладене стає можливим завдяки хмарним сервісам MS Office 365.

Найбільш корисним ресурсом MS Teams можна вважати режим відео-конференції. Відеоконференція – це спосіб обміну відеозображеннями, звуком і даними між двома або більше точками, оснащеними відповідними апаратно-програмними комплексами. Її учасники можуть бачити і чути один одного в реальному часі, а також обмінюватися даними і спільно їх обробляти [2, с. 46].

Звернення до відеотехнологій дозволяє забезпечити повну візуалізацію на занятті та створити ефект оффлайн аудиторії: тобто зберегти обидва компоненти комунікації – вербальний та невербальний. Саме збереження невербальної складової комунікації надає змішаній формі навчання повноти та створює комфортні умови для повноцінної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. В умовах високої якості MS Teams-відеоконференції руйнуються віртуальні бар’єри і зникає відчуження.

На практиці, режим відеоконференції надає викладачу цілий спектр зручних е-інструментів, які сприяють ефективній організації онлайн зібрання. По-перше, планування серії відео-занять на початку семестру значно спрощує організацію процесу. По-друге, останнім часом у MS Teams додалась функція автоматичного формування “Звіту про присутність”, яка полегшує викладачу процес контролю відвідування занять, попереджає виникнення можливих конфліктних ситуацій і полегшує їх вирішення. “Запис заняття” можна розглядати і як можливість для учасників, які з технічних причин, не змогли приєднатися до зібрання, передивитися його пізніше, і як контроль діяльності викладача з боку адміністрації університету.

“Трансляція екрану” викладача вважається найкориснішою функцією, яка дозволяє демонструвати різноманітні матеріали на робочому столі персонального комп’ютера відповідно до мети та змісту заняття зі здобувачами. Під час заняття викладач надає доступ до свого екрану, щоб показати е-презентації нового матеріалу, аудіо та відео записи. Також завдяки вказаній функції, робота групи синхронізується: всі бачать одну і ту ж сторінку з підручника або одночасно аналізують електроні вправи. В такий спосіб стає можливим робота над усіма аспектами: читання, аудіювання, письмо, говоріння.

Таким чином, досвід роботи за змішаним форматом навчання в умовах оголошеного в країні карантину доводить високу ефективність та виправданість використання MS Teams-відеоконференції як ефективної форми проведення практичних

занять на III освітньому рівні з дисципліни “Іноземна мова”. Такий підхід дозволяє адаптувати традиційні методи освіти до інтерактивного навчального середовища та досягати заплановані результати навчання: володіння іноземною мовою на рівні, достатньому для успішної професійної комунікації (на рівнях B2-C2 за Загальноєвропейською шкалою рівнів мовної освіти (CEFR)).

Література

1. Іванькова Н.А., Строїтелева Н.І., Дмитрієв В.С. Особливості організації дистанційного навчання з медичної інформатики на базі хмарних сервісів. III Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні системи та технології в медицині» (ICM–2020): зб. наук. пр., м. Харків, 26–27 листопада 2020 р. Харків, 2010. С. 44–46.

2. Шуневич Б. І. Теоретичні основи дистанційного навчання. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. Л. : Знання, 2009. 200 с.

ДОСВІД РОБОТИ ІЗ ВИКОРИСТАННЯ MS TEAMS ПАКЕТУ OFFICE 365 ЯК ОСВІТНЬОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИ ХВОРОБ Фурик О.О., Рябокони О.В., Оніщенко Т.Є.

Ключові слова: дистанційне навчання, медична освіта.

Вступ. В умовах карантину, що обумовлений COVID-19, організація якісного освітнього процесу без хмарних технологій не постає можливим, а вибір освітньої дистанційної технології не має відрізнятися від традиційного.

Основна частина. Так, на кафедрі інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету співробітники у якості інструменту для проведення як лекцій, так і практичних занять, засвоїли засоби MS Forms та MS Teams пакету Office 365 для реалізації змішаної форми навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі.

Безпосередньо викладачі мають можливість сформувати віртуальні команди, які включають академічний склад групи та співробітників профільних деканатів для моніторингу якості освітнього процесу. Для забезпечення якісного освітнього процесу із здобуття професійних знань організація проведення практичних занять в режимі реального часу не відрізняється від традиційного. Так, практичне заняття складається з організаційної частини (мета якої контроль відвідування, ознайомлення студентів з темою, метою та планом заняття, визначенням критеріїв оцінювання), контролю початкового рівня знань (за вибором викладача онлайн опитування студентів з теми на підставі їх самостійної підготовки до заняття, або вирішення тестових чи ситуаційних завдань), навчального етапу (дискусія щодо найбільш важливих термінів, понять, певних проблематичних питань теми; виконання ситуаційних завдань), самостійної аудиторної роботи (виконання практичного завдання та підготовка до КРОК-2), контролю кінцевого рівня знань (заклучне тестування – проводиться для всіх студентів одночасно у фіксований проміжок часу для найбільшої об’єктивності оцінювання результатів), заклучного етапу (підведення підсумків, виставлення комплексної оцінки кожному студенту в групі, обговорення домашнього завдання). Час проведення занять визначається відповідно до розкладу. Також, в рамках підготовки студентів 6 курсу до проведення атестації випускників, як компоненту ОСП(К)І використовуються багаторівневі ситуаційні завдання.

Окрім того, для опрацювання та оцінювання виконання самостійної роботи студентів успішно застосовуються онлайн курси на платформі EDX.

Неможливо не зазначити, що при проведенні занять для студентів, які вивчають різні дисципліни на різних кафедрах, як одним із критеріїв якості освітнього процесу є визначення єдиних вимог та критеріїв оцінювання.